

Julika Rudelius, *Rituals of Capitalism*, 2012, video, installation view. Leo Koenig, Inc.

Julika Rudelius

Leo Koenig, Inc.

Titled "Rituals of Capitalism," Julika Rudelius's mesmerizing exhibition included a pair of two-channel video installations exploring the erotics of two very different groups of youthful males—American would-be statesmen and Chinese garment-district workers. *Rites of Passage* (2008) is a series of partially staged interactions recording improvised dialogues between Washington, D.C., politicians and prospective interns, who have recently graduated from prestigious Ivy League colleges. Inside lush offices and lounges adorned with wood paneling and leather furniture, aspirants with red lips and unlined faces express their desire to be leaders who could somehow improve the world, while their care-worn elders provide lessons in the mechanics of gaining followers, as if power is all that matters. Accompanying the video's emphasis on physical proximity is the suggestion of masculine teacher-student love affairs.

Rituals of Capitalism (2012), by contrast, is set in the frantic environment of commercial Guangzhou. In poses more commonly associated with feminine seduction, indolent young men sporting trendy dyed hairstyles stand in front of traffic-clogged streets, recline over plastic-wrapped pillows, and wrestle atop piles of fabric within a chaotic garment district overflowing with colorful goods. Spectators shower money on a woman in a cheap karaoke lounge as she sings on a makeshift stage in front of a metallic curtain. A street magician in an alley demonstrates a trick that seems to multiply the denomination of a small bill one hundred times.

These working-class Chinese consumers seem to rely on the materialistic ethos that ultimately motivates the middle-aged men in Rudelius's other video. The hidden mechanics of power, the fleeting beauty of youth, and the illusory value of money were hauntingly brought together.

—**Elisabeth Kley**

Jordi Alcaraz

Tomlinson Kong Contemporary

Jordi Alcaraz's deeply emotional and cerebral show, "Deixants I Portes" (Wakes and Doors), featured nearly two dozen paintings and a few sculptures. The Catalan artist uses simple, inexpensive materials and builds his own heavy wooden frames. Tearing, gouging, and burning through the thin paper and cardboard of his booklike assemblages, Alcaraz reveals

each layer as a way of producing "drawings." His enigmatic markings are made with ink, glass, staples, and bits of wire, effectively challenging the viewer to write the story. Alcaraz manipulates the glass or acrylic he uses to protect each piece, adding shadows, lines, and an unexpected depth.

Llibre D'astronomia (II), 2012, is a tattered book, crudely bound with butcher's string. Its pages, all lacking text, are marked with large pools of black paint that form a constellation of sorts. But the acrylic covering has been melted inward, making these "stars" look more like black holes in space.

Alcaraz introduces an additional dimension to his sculptures by engaging the acrylic of the vitrines that contain them. A molded paraffin headlike shape in *Somiar* (Dream), 2012, pushes against the side of the vitrine, as if trying to escape from a nightmare. It's a subtle, yet arresting, gesture.

One of the more minimal works in the show was *Procés Per Fixar Idees (I)*, 2012. The book's images are composed of bits of broken acrylic, stapled to its pages or affixed with wire. One illegible word, written in soft pencil, is the only text in evidence. The book appears to have exploded in a violent way, spitting out bits of broken acrylic and staples, suggesting a possible story line yet to be written. It clearly reflects Alcaraz's particularly Catalan surrealist bent.

—**Annette M. Rose-Shapiro**

Jordi Alcaraz, *Procés Per Fixar Idees (I)*, 2012, book, staples, and acrylic, 24 3/4" x 32 3/4".
Tomlinson Kong Contemporary.

Galerías de Barcelona Inauguraciones recientes

Jordi Alcaraz expone obras entre la transparencia y la mancha o la rotura

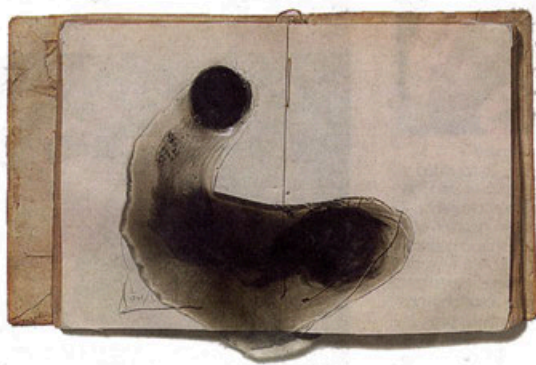
La galería Estrany-De la Mota reflexiona sobre su trayectoria artística

JUAN BUFILL
Barcelona

La galería Joan Prats presenta una de las mejores exposiciones que ha realizado el artista plástico Jordi Alcaraz (Calella, Barcelona, 1963). Artista plástico y no escultor o pintor porque con frecuencia una obra suya se puede considerar como escultura y como cuadro (pintura y/o dibujo). Muchas obras de Alcaraz son híbridas, tienen líneas, manchas, relieve y corporeidad. Pero lo son de un modo natural, por necesidad expresiva y no por voluntad de proyectar una imagen y una estética que puedan parecer distintas y distinguidas.

Alcaraz tiene un estilo propio y se ha movido siempre, casi obsesivamente, dentro de un territorio que él mismo ha descubierto reflexionando, dibujando, modelando. Por ello cualquier obra suya se puede reconocer tan fácilmente como una de Chillida, Rothko o James Turrell. El título de la exposición, *Aire corrent*, es indicativo del carácter aéreo, fluido y vaciado de su obra, de su ten-

dencia a representar lo casi inmaterial y apenas visible. En este sentido, a Alcaraz lo ha ayudado mucho el haber escogido el metacrilato como uno de sus principales medios de expresión. Desde el principio de su trayectoria presentó la línea como objeto en el espacio y dio así el paso de las dos a las tres dimensiones, una expansión que lo llevó incluso a atravesar las paredes de la galería mediante agujeros que integraban la obra en la arquitectura. Tras otras aperturas conceptuales, como la inclusión de sonidos y de líquidos en movimiento en sus esculturas, regresa a su territorio favorito, que es el casi vacío con vestigios, la transparencia violentada, desmentida o transformada. En cuadros o relieves como *L'Anna* o *Guardar ideas en forma de pintura*, minimalistas y espléndidos, la levedad se acompaña de indicios o restos de gravedad, la transparencia es una apertura espacial que no se libra del riesgo de la mancha, la rotura, la opacidad, la distorsión o la irrealidad. Alcaraz trabaja la rotura del vidrio como si fuera una nueva técnica de modelado, y dibuja también mediante lo inmate-

Set poems, libro en resina de poliéster y metacrilato, de Jordi Alcaraz

rial: la sombra y el reflejo de la superficie transparente y sin embargo material, sólida.

En *L'Anna*, el metacrilato parece una piel de agua, como sucedía en un conocido cuadro de Dalí. Pero aquí, cuando se aparta el velo y se desgarran el espacio, no aparece un perro durmiendo en el fondo y en la sombra del mar, sino nuevas y sutiles capas de transparencia distorsionada e imágenes de espejo o espejismos.

Otra pieza notable es una instalación escultórica sin título, donde un tronco de madera con grietas y cuadrículado tiene su eco casi inmaterial en el relieve de un espejo que además lo refleja. *Galería Joan Prats. Rambla de Catalunya, 54. Hasta el 19 de enero.*

Més enllà de la matèria

On i fins quan

L'exposició de Jordi Alcaraz 'Aire corrent' es pot veure a la galeria Joan Prats (rambla Catalunya, 54) de Barcelona fins al 19 de gener. Val la pena llegir el text que l'autor ha escrit en el tríptic de la mostra.

Alcaraz exposa obres fetes amb cartrons, miralls, metacrilats, papers, ferros... i un tronc de 600 quilos

Jordi Alcaraz (Calella, 1963) diu que li agrada especialment treballar més enllà de la matèria. Pot semblar a simple vista una pretensió arrogant. Les obres recents que aquests dies Alcaraz presenta a la seva galeria barcelonina de sempre, la Joan Prats, són sobretot matèria: cartrons, miralls, llibres antics, metacrilats, papers, ferros... i fins i tot un robust fragment de tronc d'eucaliptus que pesa més de 600 quilos. "Com es pot parlar d'anar més enllà de la matèria?", li pregunto. "Creant espais intermedis a l'obra i entre la peça i l'espectador. M'interessa el transparent, és escultura pura, és modelar l'aire", respon. En les obres de la mostra, el metacrilat transparent, que permet ser modelat i no dona problemes de seguretat com el tradicional vidre, actua de superfície però també forma part de l'essència de la peça. Les incisions i les corbes al metacrilat creen reflexos, volums i rastres immaterials. És un diàleg permanent entre contundència i fragilitat i l'espectador queda literalment enmig, sobretot en les obres amb miralls com *L'Anna*, "una pintura hiperrealista; de fet, només hi poso l'ànima de la persona". Un altre mirall reflecteix un tronc d'eucaliptus real, un tros de natura dins de la galeria, que per Alcaraz "és una possibilitat de totes les escultures, mentre que un mirall és la possibilitat de totes les pintures".

Jordi Alcaraz, a la galeria Joan Prats, on presenta l'exposició 'Aire corrent' (fins al 19 de gener) ORIOL DURAN

A part dels reflexos, el tronc i uns llibres antics que protagonitzen obres com la que dona el títol a la mostra, *Aire corrent*, una petita escultura, *Bufador*, mostra una figura femenina bufant de manera realista però el punt d'atenció d'aquesta peça realista està en l'aire que surt dels llavis de la figura. Deixem que l'espectador esbrini el curiós efecte de representar l'aire. També en aquest intent d'aprehendre allò que hi ha més enllà de la matèria, Alcaraz ha començat a treballar amb fum en una obra que presentarà l'any que ve al Museu Réattu de la localitat provençal d'Arle.

Després d'uns anys de carrera artística gairebé callada des del seu taller de Calella, el treball de formiga d'aquest artista poeta que és Jordi Alcaraz és ara a bastament reconegut però sobretot fora de les fronteres. Compta amb l'ajut i el suport de deu galeristes d'arreu: Estats Units, Alemanya, Itàlia, Canadà... a més de la galeria Joan Prats a la qual és fidel des del principi de la seva trajectòria. Ara projecta diverses mostres internacionals. "Sort en tinc, de vendre tant a fora, tal com estan les coses." Una mica de justícia poètica sempre és benvinguda. ✨

Esto no es (sólo) un cuadro

Obras del 2011 confirman la hondura de su poética visual

'DEJUNT'
JORDI ALCARAZ

Galería Pelaires
Hasta enero

ASUN CLAR

Aunque descansen sobre la pared, la mayoría de las obras de Jordi Alcaraz (Calella, 1963) no son cuadros al uso. Tienen el formato y el marco correspondientes pero se sumergen en otros territorios. La superficie plana y las zonas coloreadas, elementos distintivos de la pintura según el formalismo de Greenberg, son sólo presupuestos para ser transgredidos. Lo apunta por Fontana en sus obras, al perforar la tela e incorporar el espacio, es una invitación a explorar las posibilidades que ofrece este diálogo entre la superficie plana y las distintas acciones a las que puede someterse. Y Jordi Alcaraz explora todas estas tensiones, matices y relaciones, la mayoría de las veces con contenidos autorreferenciales, en los que la práctica pictórica, escultórica o literaria se dice a sí misma en términos plásticos pero a la vez, por su sutilidad y alcance, con acentos profundamente líricos.

Así, en su obra, son los pigmentos, las líneas, la superficie, el volumen, lo externo y lo interno, o la representación, los protagonistas de su discurso: pasta coloreada como material primigenio; charcos de pintura retenida o el rastro que alude a su fluidez; trazos que se escapan de los límites; líneas que son de

'Intercanvi I', una de las obras de Jordi Alcaraz incluida en la muestra.

alambre; ojos que escrutan desde el interior; espejos en los que la realidad se representa a sí misma, se incorpora, o escapa literalmente de la obra; trazos que vinculan escritura y pintura también por su capacidad de expresar conceptos. Pero es, sobre todo, la voluntad de superar el plano rígido del soporte mediante perforaciones, roturas o abombamientos, el procedimiento destacado en la mayoría de sus piezas.

En su caso, la superficie de la obra, habitualmente plana, tiene un comportamiento plástico similar al de los líquidos —como el agua en movimiento de una de las obras—; puede ser atravesada, maleada, impactada, pero adquirir la consistencia del cristal o los plásticos, que son el material de sus piezas, y mostrar —sin mostrarlo— el tiempo, y el enigma de su acontecer.

Pero sus planteamientos

cuestionan también la existencia de límites precisos, tanto en lo referente a los géneros (pintura-escultura-escritura) como a conceptos tales como interior-exterior, realidad-representación, evidencia-evocación, presencia-ausencia, volumen-vacío y racional-poético, mostrando que no son dicotomías insalvables sino necesariamente complementarias y vinculadas con un factor que sobrevuela sobre todas ellas: el tiempo, que enlaza todos estos contrastes.

Un tiempo que se expresa a través de la huella hueca presionada en la superficie, del rastro de la pintura al fluir, o de la sombra de la luz que no se deja atrapar pero que sugiere incertidumbres en lo desaparecido; en lo que emerge —que es

sólo aire—; en la imagen que ya no está... en una poética de la ausencia y del enigma del devenir: la ausencia dramática de la imagen en los ojos que la buscan desesperadamente o del retrato que no quiere serlo y se convierte en un boquete desgarrado; del proceso que no acaba de definirse o del dibujo que se ensaya... Apuntes, todos ellos, de honda significación para una obra profundamente poética y plástica.

essebre

n ni seguen. Que les guien cau, i ell no. Que abans ti el gall, l'hauem negat gades. Les bèsties formen l'entorn del Nen i del entorn, perquè formen la nostra història carnal. La cura del caganer remarca nostre parentiu amb les bèsties, per això és tan important per a nosaltres. Però tots defeclem, i les bèsties i nosaltres. És la virtut del cos, i el Nen ha de viure amb aquesta servitud i el Nen és l'espai de celebració de la servitud que iguala tot amb nosaltres.

em miro aquestes bèsties
i escampat pel nostre pes-
veig el plomatge brillant
el més estarrufat de les
els, rinxols de llana dels
colors del papagai, la
ada del tigre, les escames
de la serp, els escuts del
l. Me les miro i penso si
un sentit, si les bèsties
t són matèria. Si la mera-
vella de la seva va-
rietat, les seves for-
mes, els seus co-
lors, el seu
tarannà, són aquí
només com a testi-
moni del nostre
passat, d'un llarg
camí cap a la racio-
nalitat orgullosa,
cap a les vel·leïtats
angèliques.

No, no m'he descuidat del bou ni de la mula. Ells són les bèsties més dures del pessebre. De en el Nen a casa seva, li la palla de la seva men- l'escalfen amb el seu baf s còrpores. Còrpores so- grandioses. Però, totes ties infecundes, condem- nes a tenir descendència; el pat; la mula, estèril. La

L*es sepultures del canvi.* Aquest és el títol que la pintora romanesa, nacionalitzada nord-americana, Lydia Dona (1955) aplica, amb extrema exactitud, al seu últim grup de llenços de gran format a la galeria Joan Prats de Barcelona. En ells destaquen capes d'imatges esquemàtiques de peces de recanvi d'automòbil, enganxades a fils i cadenes, sota gotes i taques de pintura; en altres casos, sobre camps de colors fluorescents. L'acció de l'invisible motor de combustió trossejat pren força en la seva aparatosa dispersió, un il·lusionisme teatral que diferencia causalitat de casualitat.

En efecte, les imatges de components automobilístics, que l'artista obté dels manuals de reparació i que formen part d'una cadena de causes, es conformen ara amb ser casuals, com si es tractés d'un llançament de daus. La seva inacció és la condició de la seva activitat interior. Hi ha alguna cosa de subversió femenina als escenaris *voyeuristics* d'aquesta mecànica *duchampiana*, en els artefactes *espanyols* de Picabia, no com si el món fos —en el cas dadaïsta— la representació d'un *jo solter*, sinó més aviat una acció tràgica, la de la ruïna després d'una separació.

La Verge ja no és més una màquina, el quadre ja no és un enigma. No existeix la ironia. La pintura no és mai més un secret. Davant d'aquestes pintures, l'espectador no troba desxiframents, ni proves d'iniciació.

La màquina dels solters i la núvia s'ha convertit en pur detritus, alguna cosa innòcua, sense endevinalles. Delirius urbans, arquitectures biològiques, infraescenaris, llegendes urbanes... Són títols que descriuen el que realment veiem, imatges que són el que diuen ser. Davant seu, els sentits es tornen plàcids, conformes. La màquina ha estat desactivada i ja no oculta cap fenomen.

Les obres de Lydia Dona són molt clares, evidents, mai ofusquen, més aviat ens parlen amb extrem laconisme dels cels de les ciutats inevitablement químics, immòbils en la seva malaltia, que s'obren com catacumbes. En elles, el color, aparentment amable, és sempre explosiu, expansiu.

L'artista ho produeix amb una barreja de diversos tipus de

pintura, des de l'esmalt ultrarreflector dels raigs i degotejos fins al fons acrílic absorbent de llum i les línies lleugerament brillants de pintura a l'oli que perfilen la maquinària. La pintura de Dona és una operació quirúrgica, que obre encara més la ferida.

Més ferides. Poques obres d'artistes catalans es presenten tan subjectives, i alhora universals, com la de Jordi Alcaraz. Tot el seu treball podria resumir-se en un traç, com esperança o com a condemnaió (de l'escriptura). La seva última i profusa producció, a la galeria Joan Prats Art-gràfic —seria desitjable una selecció més rigorosa— és la d'un poeta i els seus temes d'inspiració, la composició geològica dels sentiments humans, la cerimònia del despullament, del jo des del buit, però també la contenció emocional.

Ferides que es precipiten en el fang, pedres, cartrons, metacrilats, escultures de bombolles (llàgrimes); l'aparició com a motllo d'un objecte, patrons de gotes emmiralladores, trampa de clarors. És l'horitzó de la nostra memòria. L'obra de Jordi Alcaraz no resisteix el formalisme, és necessari veure-la des de l'altre costat. Ho deia Octavio Paz: "desitjar és recordar aquest objecte, disparar contra la seva imatge".

Patricio Reig (San Juan, Argentina, 1959) presenta a la galeria Trama el seu particular àlbum familiar d'èssers anònims, emmascarats per la virtualitat del roig i el negre, i més amablement els ocres, en les seves diferents gradacions. Mitjançant una manipulació analògico-digital, la fotografia es converteix en una pintura meditatunda, composta de fragments de text, sobres, residus, senyals.

Una nova definició de la imatge humana que no acaba mai de ser nítida, en rostres que són màscares i adjectius que, en acompanyar-les, les eludeixen. Entre l'anonimat i la confiança, els retrats d'aquests éssers que l'artista rescata dels Encants, arxius i maletes abandonades han estat buidats del seu passat per habitar una obsessió única, la de l'autor que, en la seva ingènua necessitat de sublimació, els interroga en el laboratori obscur.

Gent simple de vida probablement simple que han estat penetrats en el seu interior per algú que ens revela alguna cosa suposadament excepcional. El *photoshop* al servei de l'ànima.

Lydia Dona

Galeria Jo

Bambla de Catalunya

Barcelona. Fins al 15
de gener

Mid-air collisions

Vides prop

Jordi Alcaraz.

Galeria Joan Prats
Art-Gràfic. Carrer Balmes,
54. Barcelona. Fins al 30
de gener

_____

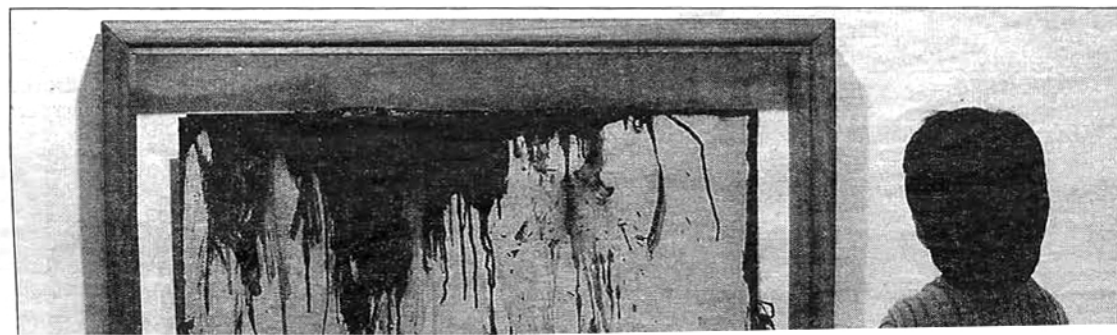
Paraules no

pronunciades

Patricio Reig

Galeria Trama.

Petrítxol, 8. Barcelona. Fins al 16 de gener

A.

RECORRIDOS

SORPRESA EN LA SOMBRA ECHAR UNA MIRADA

JORDI ALCARAZ**EJERCICIOS PARA ENCONTRAR**

GALERÍA JOAN PRATS. BARCELONA

C/ BALMES, 54

HASTA EL 20 DE ENERO

JAVIER FOZ**BLINDFOLD / BLIND ALLEY**

GALERÍA FULL-ART. SEVILLA

C/ MADRID, 4

HASTA MEDIADOS DE ENERO

ARNAU PUIG

El artista Jordi Alcaraz (Calella, Barcelona, 1963) es un zahorí del arte; con su varita de abedul (pincel, cincel, berbiquí o perforadora) atrapa todo lo que los demás llegarían a estar convencidos de no poder encontrar. Su obra es la sutileza de los elementos; se podría decir que es un artista *minimal* de lo que existe realmente: con los mínimos de casi nada, aflora lo que de verdad hay en las cosas.

Si en algún tiempo siguió las vías tenues del agua, después de haber buscado el ruido del silencio y la emoción de lo desechado, ahora, deslizándose rampante por las planimetrías, Alcaraz halla su tercera dimensión, aquella a la que su presencia le viene porque, sin confundirse con el plano, depende del espacio en el que navega.

Quiero decir con todo esto que su dibujo matérico, con metales, con carboncillo, con pigmento espolvoreado, con agua, con los más variados elementos, penetra en el vacío, abriéndolo, recorriéndolo, ahuecándolo, siempre, no obstante, haciendo sentir que detrás de lo que sea, allí está su sombra. La sutileza de su arte reside en que en cada elemento en el que depositó su intención, allí –sin aparente correspondencia, pero inquietando– está la sombra de lo que el artista en un momento determinado atrapó. ■

IVÁN DE LA TORRE AMERIGHI

Javier Roz (Plasencia, 1975) nos invita a pasear de su mano por el bulevar de la ceguera, una senda bordeada de árboles que finaliza en un negro abismo, como sucede en la sugerente imagen *Blind Alley*. Caminos que se intuían en su anterior exposición, hace unas temporadas, en este mismo espacio. Los modos de enfrentamiento ante la ausencia de ese preciado sentido –el visual–, desde el cual abrimos ventanas al exterior, le sirven al artista para, mediante un socias antagónico y protagonista llamado H, tejer un elenco de respuestas muy humanas, de la ignorancia a la autocompasión, ante tal desgracia.

Desde distintos ángulos disciplinares (fotos, dibujos, grabados, video-creación), Roz parece querer recetarnos –valga su formación médica– un proceso de reorientación hacia esa otra realidad, interna y externa, que permanece tras el apagón de nuestro principal detector de certezas. Interesante propuesta, tal vez lastrada –como en el cortometraje que da nombre a la exposición–, por los peligros que esconden un exceso de metraje, una trascendencia en extremo silente y, por cierto, abuso del precisismo visual. A pesar de ello, la obra de Javier Roz contiene tantos momentos de brillantez estética y de profundidad y convicción en los planteamientos que, sin duda, merece miradas y tiempos suficientes para degustarla. ■

VISTO**Y NO VISTO.**

A LA DERECHA, FRAGMENTO DE «BLIND / PRETENDER» (2006). DE JAVIER ROZ. ARRIBA, UNA DE LAS OBRAS DE JORDI ALCARAZ EN LA GALERÍA JOAN PRATS

